

Библийн Хөрвүүлгийн Зарчмууд

Хичээл бүрийн гол санаанууд

1-р хичээлийн гол санаанууд

(1) Библийг судлах шалтгаанууд:

- Бурхан Бичвэрээр дамжуулан өөрийгөө илчилдэг.
- Библи бол дэнлүү юм.
- Библи бол сүнслэг сүү юм.
- Библи бол зөгийн бал мэт амттай.
- Библи бол Сүнсний сэлэм юм.

(2) Библийг судлах үйл явц гурван алхамтай.

- Ажиглалт: Би Библиэс юу харж байна вэ? Судлахдаа:
 - Нэр томьёо
 - Бүтэц
 - Утга зохиолын хэлбэр
 - Хам сэдэв
- Хөрвүүлэг: Библи юу гэсэн утгатай вэ?
- Хэрэгжүүлэлт: Би Библийг өнөөдөр амьдрал, үйлчлэлдээ хэрхэн хэрэгжүүлэх вэ? Асуух:
 - Энэ нь надад хэрхэн хэрэгжих вэ?
 - Энэ нь бусдад хэрхэн хэрэгжих вэ?

(3) Библийг судлахад бидэнд Ариун Сүнсний гэрэлтүүлэг хэрэгтэй. Учир нь:

- Бид Бичвэрийг судлахын өмнө залбирах ёстой.
- Бид Бичвэрийг судалсныхаа дараа хувьчлан хариу үйлдэх ёстой.

2-р хичээлийн гол санаанууд

(1) Нэг эшлэлийг судалж, ажиглалт хийх үйл явцыг эхлүүл. Эшлэлтэй холбоотой аль болох олон асуулт асуугаарай.

(2) Ажиглалт хийх чадвараа сайжруулах алхмууд нь:

- Ойлгохын тулд унших.
- Уншиж байхдаа асуулт асуух.
 - Хэн?
 - Юу?
 - Хэзээ?
 - Хаана?
 - Яагаад?
 - Хэрхэн?
- Тухайн номыг эсвэл багц эшлэлээ олон удаа унших.
- Хэлзүйн дүрмийг судлах. Ажиглах үгс:
 - Үйл үг
 - Нэр үг
 - Тодотгол
 - Угтвар үг
 - Холбох үг
- Текст дэх онцгой нарийн ширийн зүйлсийг олж харах. Ажиглах үгс:
 - Давтагдсан үгс
 - Эсрэгцэл
 - Харьцуулалт
 - Жагсаалт (тоочих)
 - Зорилго заасан өгүүлбэр
 - Нөхцөл заасан өгүүлбэр
- Залбиралтайгаар унших.

3-р хичээлийн гол санаанууд

(1) Та багц хэсэг, дараа нь бүхэл бүтэн номыг судалснаар ажиглалт хийх үйл явцыг үргэлжлүүлнэ. Библи анх бүлэг, эшлэлд хуваагддаггүй байсан. Текстыг судлахдаа төрөлх хуваалтыг дагаж буй эсэхээ сайтар шалгаарай.

(2) Багц хэсгийг уншихдаа дараах зүйлсийг ажиглана:

- Ерөнхийгөөс тодорхой руу чиглэх харилцаа
- Асуулт ба хариултын хэсгүүд
- Харилцан яриа
- Сэтгэл хөдлөлийн өнгө аяс

(3) Бүтэн номыг уншихдаа дараах зүйлсийг ажиглана:

- Онцолсон зүйлс. Бичигч дараах зүйлсээр онцлон харуулж болно:
 - Эзлэх хэмжээ
 - Зорилгоо дурдсан
 - Материалын дэс дараа
- Давтагдаж буй зүйлс
 - Давтагдсан нэр томъёо ба хэллэгүүд
 - Дахин дурдагддаг дүрүүд
 - Давтагдсан үйл явдал ба нөхцөл байдал
- Чиглэл өөрчлөгдөх.
- Утга зохиолын бүтэц.
 - Намтарчилсан бүтэц
 - Газарзүйн бүтэц
 - Түүхэн ба он цагийн бүтэц

(4) Бичвэрийн хэсэг болон бүтэн номын хүснэгт хийх нь бүтцийг тодруулахад тусалдаг.

4-р хичээлийн гол санаанууд

(1) Хөрвүүлгийн алхамд “Текст ямар утгатай вэ?” гэж асуудаг.

(2) Хөрвүүлгийг хүндрүүлдэг зарим бэрхшээлүүд нь:

- Хэлний ялгаа
- Ахуй соёлын ялгаа
- Танил биш газарзүй
- Танил биш утга зохиолын хэлбэрүүд

(3) Буруу хөрвүүлэг хийхэд хүргэдэг зарим нийтлэг алдаанууд:

- Текстийг буруу унших
- Текстийг гуйвуулах
- Төсөөллийн утга нэмэх
- Өөртөө хэт итгэлтэй байх

5-р хичээлийн гол санаанууд

(1) Зөв хөрвүүлэг хийхийн тулд бид Бичвэрийн аливаа хэсгийн хам сэдвийг судлах шаардлагатай.

(2) Түүхэн ба соёлын хам сэдэв нь Библийн ахуй соёлын нөхцөл байдлыг авч үздэг. Энэ нь дараах асуултуудыг асуудаг:

- Библийн бичигчийн талаар бид юу мэддэг вэ?
- Библийн сонсогчдын талаар бид юу мэддэг вэ?
- Номын түүхэн нөхцөл байдлын талаар бид юу мэддэг вэ?
- Номын ахуй соёлын нөхцөл байдлын талаар бид юу мэддэг вэ?

(3) Библийн хам сэдэв нь тухайн эшлэл Бичвэрийн бусад хэсэгт хэрхэн нийцэж байгааг авч үздэг.

6-р хичээл гол санаанууд

(1) Зөв хөрвүүлэг нь бидний судалж буй Бичвэрийн багц хэсгийн утга зохиолын хэлбэрийг ойлгохыг шаарддаг.

(2) Библид агуулагддаг чухал утга зохиолын хэлбэрүүд нь:

- Түүх: бодит хүмүүс ба үйл явдлуудын талаарх үнэн зөв, түүхэн тэмдэглэлүүд юм.

Түүхийг хөрвүүлэхдээ дараах асуултуудыг асуу:

- Хүүрнэл нь юуны талаар өгүүлдэг вэ?
- Хүүрнэлд ямар хүмүүс оролцож байна вэ?
- Түүхэн үйл явдал нь дагаж хэрэгжүүлэх жишээг өгч байна уу?
- Энэ түүхэн үйл явдал ямар зарчмуудыг зааж байна вэ?

- Хуучин гэрээний хууль

Хуучин гэрээний хууль Шинэ гэрээний итгэгчдэд чухал юм. Учир нь:

- Энэ нь Бурханы мөн чанарыг илэрхийлдэг.
- Энэ нь бидэнд авралд хүргэх мэргэн ухааныг өгдөг.
- Энэ нь бидэнд Бурханы хүслийг ойлгож мэдэхэд тусалдаг.

Хуучин гэрээний хуулийн гурван ангиллын талаар мэдэх нь тустай:

- Ёслолтой холбогдох хуулиуд
- Иргэний хуулиуд
- Ёс суртахууны хуулиуд

Хуучин гэрээний хуулийг хөрвүүлэхдээ дараах асуултуудыг асуу:

- Энэ текст анхны сонсогчдын хувьд юу гэсэн утгатай байсан бэ?
- Библийн цаг үеийн сонсогчид болон бидний цаг үеийн хооронд ямар ялгаа байна вэ?
- Энэ текстэд ямар зарчмуудыг зааж байна вэ?
- Шинэ гэрээнд энэ зарчмыг ямар нэгэн байдлаар авч ашигласан уу?

- Яруу найраг

Еврей яруу найргийн онцлог шинжүүд:

- Параллелизм
- Дүрслэл, хэлц үг

- Мэргэн ухааны зохиол: амьдрал хэрхэн явагддагийг зааж сургадаг.
- Сургаалт үг: амьдралын ажиглалтыг товч бөгөөд тодорхой илэрхийлдэг.

Сургаалт үгийг хөрвүүлэхдээ дараах асуултуудыг асуу:

- Энэ Бичвэр ямар ерөнхий зарчмыг зааж байна вэ?
- Энэ зарчимд хамаарахгүй тохиолдлууд нь юу байж болох вэ?
- Библийн ямар хүмүүс энэ зарчмыг амьдралаараа харуулдаг вэ?

- Хуучин гэрээний эш үзүүлэлг: Бурханаас ирсэн мэдээг дамжуулдаг.

Хуучин гэрээний эш үзүүлэлгийг хөрвүүлэхдээ дараах асуултуудыг асуу:

- Эш үзүүлэгч өөрийнхөө цаг үед юуг өгүүлсэн бэ?
- Түүний мэдээнд хүмүүс хэрхэн хариу үйлдсэн бэ?
- Эш үзүүлэгчийн мэдээний аль зарчим нь өнөөгийн бидэнд хамааралтай вэ?

- Апокалиптик зохиол

Апокалиптик зохиолыг хөрвүүлэхдээ дараах зүйлсийг санаарай:

- Энэ нь бэлгэдлийн шинж чанарыг ихээр агуулдаг.
- Энэ нь үйл явдлыг дарааллын дагуу үргэлж харуулдаггүй.
- Энэ нь ижил үйл явдал/орчны талаар олон давтаж, давтах бүрдээ өөр өөр нарийн ширийн зүйлсийг илчилдэг.

Апокалиптик зохиолын хамгийн чухал сэдвүүд нь:

- Өнөөгийн ертөнцийн бузар муу, шударга бус байдлыг үл харгалзан, итгэлээ сахих
- Өөрийн хүмүүстээ туслахаар ирдэг хэмжээлшгүй эрх мэдэлт Бурхан
- Сургаалт зүйрлэл: Сургаалт зүйрлэл нь сүнслэг үнэнийг байгалийн болон амьдралын нөхцөл байдалтай харьцуулан заах арга юм. Ихэвчлэн сургаалт зүйрлэлийг хүмүүсийн асуулт болон хандлагад хариу болгон өгүүлдэг байжээ.
- Сургаалт зүйрлэлийг хөрвүүлэхдээ дараах асуултуудыг асуу:
 - Сургаалт зүйрлэлийг хэрхэн танилцуулсан бэ?
 - Сургаалт зүйрлэлийн дүгнэлт нь юу байв?
 - Сургаалт зүйрлэл ямар хариу үйлдэл эсвэл хандлагын өөрчлөлтөд уриалж байна вэ?
 - Анхны сонсогчид ямар хариу үйлдэл үзүүлсэн бэ?

- Захидал

Шинэ гэрээний захидлууд нь:

- Эрх мэдэлтэй
- Нөхцөл байдалд үндэслэсэн
- Итгэгчдэд хандсан

Захидлыг хөрвүүлэхдээ дараах асуултуудыг асуу:

- Захидлын хүлээн авагч нь хэн байв?
- Захидлыг бичсэн хүн хэн байв? Захидлын хүлээн авагчтай ямар холбоотой вэ?
- Захидлыг бичихэд юу нөлөөлсөн бэ?

- Тайлал: эмх цэгцтэй сургаал

7-р хичээлийн гол санаанууд

(1) Үгийн судлал гэдэг нь хам сэдвийн доторх утгыг олж мэдэх зорилгоор багц хэсэг дэх чухал ач холбогдолтой үгсийг судлах явдал юм. Үгийн судлал нь бидний судалж буй багц хэсгийг зөв хөрвүүлэхэд тусалдаг.

(2) Үгийг судлахад гаргадаг нийтлэг хоёр алдаанаас зайлсхийх:

- Үгийн хуучирсан утгыг хайхрахгүй өнгөрөөх
- Үгийг бүх хам сэдэвт ижил утгатай гэж үзэх

(3) Үгийн судлал хийх үйл явц:

- Судлах үгсийг сонгох.
 - Багц хэсгийн утгад чухал ач холбогдолтой үгс
 - Давтагдсан үгс
 - Хэлц үг
 - Тодорхой бус, тайлбарлахад төвөгтэй үгс
- Сонгосон үг тус бүрийн боломжит утгыг жагсаах.
- Сонгосон үг нь хам сэдвийн хүрээнд ямар утгатайг ялгах.

(4) Үгийн хам сэдвийн хүрээнд утгыг ялгахад туслах асуултууд:

- Багц хэсэгт үгийг судлахад туслах эсрэгцэл эсвэл харьцуулалт байна уу?
- Бичигч энэ үгийг бусад хэсэгт хэрхэн ашигласан бэ?
- Үгийн утгын талаар хам сэдэв юуг харуулж байна вэ?

(5) Дүрслэл, хэлц үгийг судлахдаа анзаарах зүйлс:

- Бэлгэдэл санаа нь чухал ач холбогдолтой.
- Шилжсэн утга бүхий үг, хэллэг, зураглал нь өөр ямар нэг зүйлийг төлөөлдөг.
- Дүрслэл, хэлц үг нь төлөөлдөг зүйлийн шинж чанарт анхаарал хандуулдаг.
- Бид текстийг бичигчийн хэлэхийг зорьсон санаагаар ойлгох учиртай – шуут утга байна уу, шилжсэн утга байна уу ялгаагүй.

(6) Бичвэрийн мэдэгдлийг шилжсэн утгаар хөрвүүлэхдээ:

- Бичвэрт хэлэгдсэний дагуу шилжсэн утгыг ашиглах.
- Шууд утга нь ойлгомжгүй, авцалдаагүй тохиолдолд шилжсэн утгыг ашиглах.

8-р хичээлийн гол санаанууд

- (1) Библийн хөрвүүлгийн үндсэн зарчмуудыг ойлгосноор та судлах явцдаа буруу дүгнэлт хийхээс сэргийлнэ.
- (2) Дүгнэлтээс биш, текстээс эхлэх. Өөрийн урьдач таамаглалаас болж текстийг үл ойшоохгүй байх.
- (3) Бичвэр нь Бичвэртэйгээ зөрчилддөггүй. Хэрэв хоёр багц хэсэг хоорондоо зөрчилдөж байгаа мэт санагдвал та тэдгээрийн аль нэгийг буруу ойлгосон эсэхээ шалгаарай.
- (4) Бичвэр нь Бичвэрийнхээ хамгийн сайн хөрвүүлэгч юм. Энгийн утгаар ойлгогдох багц хэсгүүдийг төвөгтэй хэсгийг хөрвүүлэхэд ашиглаарай.
- (5) Бичвэр нь ойлгогдохоор бичигдсэн. Текстийн энгийн утгыг хайж олох.
- (6) Библийн тушаал нь Библийн амлалтыг илэрхийлдэг. Тушаалыг өгсөн Бурхан биднийг дуулгавартай байхад хүчирхэгжүүлдэг.
- (7) Авралд шаардлагатай бүх мэдлэгийг Библи агуулдаг.
- (8) Бид Бурханы Үгийг ойлгоход туслах гурван линзээр Бичвэрийг хардаг:
 - Уламжлал: түүхийн туршид бусад Христэд итгэгчдэд байсан ойлголт
 - Учир шалтгаан: текстийн утгыг учир шалтгаанд үндэслэн ойлгох
 - Туршлага: Итгэгчдийн сүнслэг туршлага

9-р хичээлийн гол санаанууд

- (1) Бурханы Үгийг зөв хөрвүүлэх нь хангалтгүй. Харин бид үүнийг өдөр тутмын амьдралдаа хэрэгжүүлэх ёстой.
- (2) Сатан биднийг хэрэгжүүлэлтээ өөр зүйлсээр орлуулахад уруу татдаг:
 - Бид хэрэгжүүлэлтийг хөрвүүлгээр орлуулдаг.
 - Бид бүрэн дуулгавартай байдлыг хэсэгчилсэн дуулгавартай байдлаар орлуулдаг.
 - Бид гэмшлийг шалтгаар орлуулдаг.
 - Бид хувьсан өөрчлөлтийг сэтгэл хөдлөлөөр орлуулдаг.
- (3) Бид Бичвэрийг амьдралдаа хэрэгжүүлэхийн тулд гурван алхмыг дагах ёстой:
 - Бичвэрийн утгыг мэдэх.
 - Бичвэр амьдралд хэрхэн хэрэгждэгийг ойлгох.
 - Бичвэрт дуулгавартай байх.
- (4) Амьдралдаа Бичвэрийг хэрэгжүүлэх арга замыг олохын тулд эдгээр асуултыг асуу:
 - Зайлсхийх ёстой нүгэл байна уу?
 - Хүлээн авах ёстой амлалт байна уу?
 - Хийх ёстой үйлдэл байна уу?

- Дуулгавартай дагах тушаал байна уу?
- Дагах үлгэр дуурайл байна уу?